

SAVIĆ: Davati po 100 EUR nekom ko je socijalni slučaj i nekom ko je milioner, nije fer

Stav Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata (ASNS) je da je dobro što predložene državne mere pomoći privredi vode računa o zadržavanju radnih mesta, ali treba što pre doneti podzakonska akta koja bi regulisala njihovu primenu kako ne bi došlo do zloupotrebe, rekla je za eKapiju predsednica Asocijacije Ranka Savić. Ona je dodala i da mera dodele 100 EUR svakom punoletnom građaninu nije najpravednija.

- Pre svega ASNS smatra da je dobro da je Vlada donela mere, jer pored ekonomskog efekta koji će imati, mislim da je mnogo **bitniji i psihološki efekat**. U kriznim vremenima strahujemo najpre za zdravlje i život, a kada to obezbedimo, brige su egzistencijale prirode: hoću li raditi, šta će biti sa mojom firmom i tako dalje. Svi su malo optimističniji posle donošenja mera - rekla je Savić

Ona je istakla da je dobro je što mere vode računa o zadržavanju radnih mesta, jer se **u Srbiji već krenulo sa masovnim otpuštanjima**.

- Na pomen prvog, drugog slučaja zaraženih već su bila počela masovna otpuštanja, a stvari su počele da se menjaju i na samu najavu mera, mnoge radnike su zvali poslodavci da se vrate u firmu i ponudili da ih vrate u radni odnos od 1. aprila - kaže Savić.

Kako se mere pomoći države odnose i na one koji **nisu produžili ugovore radnicima koji su zaposleni na određeno, ili bili angažovani po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima**, Savić smatra da sada danak uzima politika favorizovanja fleksibilnih oblika rada.

- Najugoženiji su oni koji su radili na privremenim i povremenim poslovima i preko agencija i ti radnici će u ovim kriznim vremenima najgore proći, što govori u prilog ranijim kritikama ovakvog načina zapošljavanja. Mi kao sindikat u takvim slučajevima ne možemo mnogo da uradimo, jer tu se ne radi o otkazima - navodi.

Stav ASNS je da iako su mere dobre, **može da dođe do problema u primeni**.

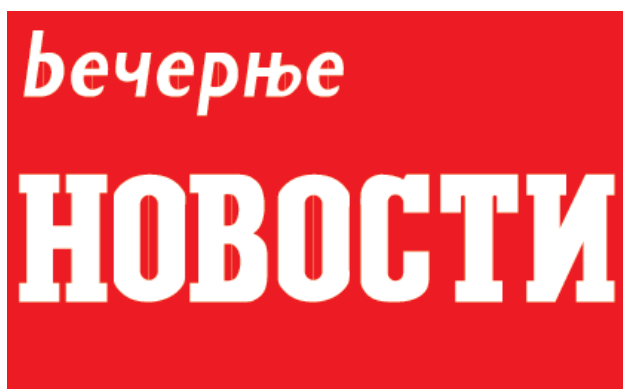
- Inisitraćemo kod vlade da što pre donese podzakonska akta da bi se sprečile eventualne zloupotrebe. Radi se o ogromnim parama sa stanovišta Srbije, jedne male zemlje, jer se izdvaja 11% BDP, gledano proporcionalno i EU je izdvojila manje - 10% BDP - ističe Savić.

Kada je reč o meri koja podrazumeva **100 EUR pomoći svakom puneletnom građaninu**, Savić navodi da **ASNS ovaj predlog nije podržao sa oduševljenjem**.

- Davati 100 EUR nekom ko je socijalni slučaj i nekom ko je milioner, ne mora da bude milioner, ali neka ima platu od 1.000 EUR, nije fer. Jesmo za dodelu sredstava socijalno ugroženima, među njima su i mnogi zaposleni koji su na minimalcu, a ostatak terba uložiti u domaću industriju, da se promeni ekonomska logika i da sami proizvodimo respiratore, medicinsku opremu, traktore i da ne zavisimo toliko od sveta - navodi naša sagovornica.

Savić ističe i da bi voleli da čuju odgovor od Vlade **da li ove mere znače odustajanje od kapitalnih projekata** - auto-puteva, saobraćajnica, železnica, kao i da s obzirom na to da mere znače dodatno zaduživanje, **da li postoji opasnost od veće inflacije i promene kursa dinara**.

- Sugerisaćemo Narodnoj banci Srbije da do ovog ne dođe - zaključuje Savić.

Tri minimalca s posebnog računa: Kako će izgledati pomoć države preduzetnicima

Paket mera za pomoć pri oporavku ekonomije nailazi na odobravanje struke, udruženja i sindikata. Vučić: Možemo brže iz krize. Arsić: Izdašnije od Evrope

PLAN oporavka srpske privrede vredan 608 milijardi dinara, koji je u utorak predstavljen, nailazi na seriju odobravanja. Briga o budućnosti privrede pozdravljena je od kompanija, udruženja, sindikata, ekonomista, akademske javnosti... A, oglasio se i predsednik Srbije Aleksandar Vučić ,koji je u sredu poručio da je Srbija donela ozbiljne mere za pomoć privredi pogođenoj posledicama epidemije virusa korona, koje će pokazati da zemlja brže od drugih može da izađe iz ekonomskih problema. On je to objavio na instgram-profilu "budućnostsrbiyeav", dodajući da su mere bile moguće jer je Srbija ekonomski jaka i finansijski stabilna.

- Doneli smo ozbiljne mere, koje će pokazati da Srbija može brže od drugih da izađe iz ekonomskih problema. Mere su bile moguće jer je Srbija ekonomski jaka i finansijski stabilna, zahvaljujući reformama koje su sprovedene proteklih godina. Borićemo se i pobedićemo - napisao je Vučić.

Profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu Miloško Arsić smatra da je državni paket mera pomoći privredi i građanima izdašniji nego u većini zemalja u Evropi i svetu.

- Ukupno povećanje fiskalnog deficita zbog primenjenih mera iznosiće od šest do sedam odsto BDP, tako da će zbog njegovog očekivanog pada javni dug krajem godine dostići oko 60 odsto - objašnjava Arsić. - Mere imaju cilj da se očuva zaposlenost i održi likvidnost kako bi se sprečili masovni stečajevi preduzeća u periodu epidemije, ali i u mesecima oporavka privrede.

Predsednik Saveza ekonomista Srbije Aleksandar Vlahović rekao je da jedna od najvažnijih stvari to što je država obezbedila dovoljnu količinu novca koja garantuje da će firme da nastave da funkcionišu.

- Najvažnija mera ovog antikriznog programa je masivno upumpavanje likvidnosti i povratak poverenja koje mora da postoji na relaciji država - finansijski sektor - realni sektor, a što se čini preko garantne šeme za kredite privredi - rekao je u izjavi za Tanjug Vlahović. - Direktna pomoć u vidu tri minimalne zarade za MSP sektor, neposredno će doprineti tome da broj radnih mesta bude sačuvan, da ne dođe do preteranog otpuštanja. Ta mera obuhvata više od 900.000 radnika od 1,6 miliona koliko ih danas ima u Srbiji u privatnom sektoru.

Ekonomske mere koje Vlada planira da sprovede zbog krize su neophodne, jer se odnose na olakšavanje funkcionisanja privrede, i kao takve su komplementarne sa merama koje su Vlada i NBS donele prethodnih dana, tvrdi profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu Dragan Đurićin:

- Akcenat je na olakšavanju uslova poslovanja, pre svega vodeći računa o tome da je glavni makroekonomski stabilizator u situaciji ovakve krize očuvanje radnih mesta. Takođe, mere imaju i određeni stimulatívni karakter, ali mislim da će mere stimulatívno tipa dolaziti tek kada izađemo iz krize.

Paket mera za pomoć privredi, posebno mikro i malim preduzećima kroz odlaganje plaćanja brojnih vrsta poreza, dobra je mera države i stiže u pravi čas, ističu poreski stručnjaci u prvim reagovanjima na paket mera pomoći privredi.

U Udruženju poreskih savetnika Srbije nadaju se da će se meru dodatno prilagođavati potrebama privrede, kaže predsednik Skupštine tog udruženja Lazar Srdanov. Kao značajnu mere države navodi i pomoć malim privrednim subjektima u isplati minimalaca jer su upravo ta preduzeća sa najmanjim rezervama novca i robe. Sa ovim stavovima saglasan je i Milan Trbojević, poreski savetnik i knjigovođa:

- Državi je bitno da se zadrži broj radnika. Subvencije su tako i usmerene, na oslobođenje od poreza i doprinosa, pokrivanje dobrog dela plate, odnosno isplatu minimalca, što će zadržati dobar deo radnika.

Mere koje Vlada Srbije planira da sprovede daju nadu da će se nakon krize privreda vratiti normalnim tokovima, i da otpušanje radnika neće biti tako masovno kako se u početku činilo, ocenio je predsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije Ljubisav Orbović.

- Do sada nismo imali ovako široke mere koje su usmerene i ka zaposlenima, pogotovo prema malim i srednjim preduzećima. Sada im je data mogućnost da isplate minimalne zarade naredna tri meseca, što im je veoma važno i ta mera je za svaku pohvalu - rekao je Orbović.

Pet milijardi evra je neočekivano veliki paket podrške za privredu i pozdravljamo spremnost institucija da čuju glas poslovnih asocijacija i stručnjaka prilikom definisanja mera za očuvanje radnih mesta i likvidnost kompanija, izjavio je predsednik Izvršnog odbora NALED Dejan Đokić.

Programom ekonomskih mera države za podršku privredi u vreme vanrednog stanja prihvaćene su tri ključne preporuke NALED za prevazilaženje negativnih posledica pandemije. Privrednici, posebno mali, dobili su važan "tajm aut" za konsolidaciju, kaže se u saopštenju.

"ERSTE": NAŠA EKONOMIJA NAJMANJE POGOĐENA

OD zemalja centralne i istočne Evrope (CEE), ekonomija Srbije će biti najmanje pogođena krizom izazvanom virusom, procenjuje se u najnovijoj analizi austrijske "Erste grupe". Bruto domaći proizvod (BDP) zemalja u regionu CEE pašće u proseku za 4,7 procenata u 2020. usled posledica korone, pri čemu će najmanji pad od 2,3 procenta imati Srbija, predviđaju analitičari "Erste grupe", a prenosi portal Seenews.

Turistički orijentisane zemlje poput Hrvatske i Slovenije će se suočiti s teškom recesijom, prema našim procenama zabeležiće pad od 7,5 i 6,7 posto, respektivno, navodi se u dokumentu.

PODRŠKA IZ KOMPANIJE "DELTA"

KAKO su nam rekli u Kompaniji "Delta", oni kao poslovni sistem podržavaju sve mere podrške privredi:

- U situaciji ekonomske krize usled pandemije, smatramo najvažnijim da punu podršku dobiju mala i srednja preduzeća, kao i preduzetnici, koji su zbog načina poslovanja i finansiranja dodatno izloženi uticaju krize i trpeće velike pritiske na likvidnost. Kako nisu svi sektori privrede podjednako pogođeni krizom, tako i mere podrške treba prioritarno da budu usmerene na one grane koje su se prve i u najvećoj meri našle na udaru promenjenih uslova poslovanja.

U "Delti" navode da će oni dati svoj puni doprinos prevazilaženju krize. A, to vide kroz očuvanje radnih mesta njihovih zaposlenih, isplatu plata, nastavak investicija kroz započete projekte...

NAMENSKI RAČUN ZA MINIMALAC ČUVA RADNIKE

UPLATA najavljene državne pomoći preduzetnicima, mikro, malim i srednjim preduzećim u visini tri minimalca, koja treba da počne polovinom maja, obavljaće se preko namenskog računa.

- Svako preduzeće će morati da otvori poseban račun putem koga će se isplaćivati planirana sredstva - kažu za "Novosti" u Ministarstvu finansija. - Na taj način novac će moći direktno da se daje zaposlenima bez ikakve mogućnosti zloupotrebe. To je cilj otvaranja namenskog računa, da taj novac ne može da se koristi ni za šta drugo.

Oni ističu da ima još otvorenih pitanja i da Ministarstvo finansija radi na preciznom definisanju rešenja kako bi za desetak dana Vlada mogla da usvoji pravni okvir.

Predsednica Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata Ranka Savić ocenjuje odluku o isplati minimalaca putem namenskog računa kao odličan potez Vlade i izuzetno pozitivnu odluku.

- Da je drugačije, postojala bi mogućnost zloupotrebe od strane poslodavaca, jer bi oni u ovim kriznim vremenima, kada ni njima nije lako, mogli ta sredstva da potroše za druge namene - objašnjava Savićeva. - Ovako, uplata preko namenskih računa će doneti olakšanje poslodavcima i zaposlenima omogućiti da zadrže radna mesta.

Na posao samo ko hoće: „Fiorano” nastavlja proizvodnju

Uprkos strahu radnika, fabrika "Fiorano" nastavila proizvodnju u Kuli i Somboru. U upravi kažu da su zaposleni pozvani na posao na dobrovoljnoj osnovi, ko se plaši - ne mora da dolazi

ZBOG polemike u javnosti zbog bezbednosti radnika u somborskoj fabrici ženskog veša "Fiorano", predstavnici Gradskog štaba za vanredne situacije Sombora, zajedno sa specijalistima epidemiologije i inspektorkom za bezbednost su i zdravlje na radu, posetili ovu firmu.

- Nemamo pravo da zatvaramo privredne subjekte, ali možemo da apelujemo da se mere Vlade maksimalno sprovede, kako bi građani bili bezbedni - izjavila je Dušanka Golubović, gradonačelnica Sombora.

Ona je dodala da će nadležne institucije dobiti adekvatne izveštaje o tome da li su sve propisane mere primenjene i u ovom slučaju.

U upravi "Fiorane" kažu da su preduzeli sve mere za zaštitu radnika, koji trenutno uglavnom proizvode - zaštitne maske.

- Ponovo smo počeli sa proizvodnjom. U sredu je radila prva, a u četvrtak će druga grupa radnika biti za mašinama. Radnici će raditi svaki drugi dan. Zaposlene smo pozvali da se vrate na posao bez ikakvog pritiska ili pretnji - kaže Aida Delkić, direktorka "Fiorana", gde 90 odsto zaposlenih čine žene.

Ona pojašnjava da su radnici pozvani na dobrovoljnoj osnovi, a onaj ko se oseća ugroženim, ili ima strah - ne mora doći na posao.

"Fiorano" zapošljava 1.700 radnika, od toga je 350 porodilja. Na poziv se odazvalo 1.350 radnika koji su raspoređeni u pogonima u Kuli i Somboru.

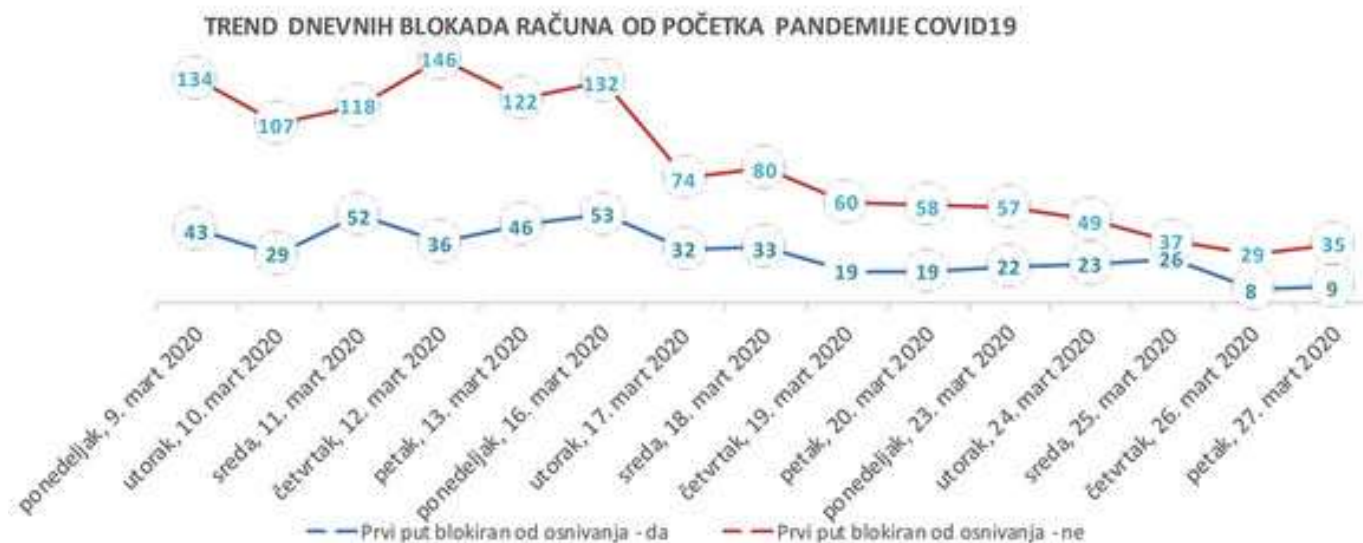

**DNEVNO I PO 150 NOVIH KOMPANIJA U BLOKADI
Ekonomisti: "Ovo je prvi udar, podrška države važna, ali je problem globalni pad TRAŽNJE"**

Od početka pandemije (9. marta) do petka, 27. marta, u Srbiji su blokirani računi 940 kompanija, pri čemu njih 279 prvi put od osnivanja. U blokadu je tokom ovog meseca išlo i po 150 firmi dnevno.

Među kompanijama koje su 27. marta ušle u blokadu, a kojih je bilo ukupno 44, najviše blokiranih preduzeća bavi se trgovinom na malo, pretežno hranom, pićima, duvanom (18), zatim su tu restorani i drugi ugostiteljski objekti (3) i firme za drumski prevoz tereta (3).

Najviše preduzeća bilo je iz Preševa, a zatim iz Čačka, Zrenjanina, Bačke Palanke i Pančeva.

Veliku većinu činili su preduzetnici, čak 80 odsto, dok je 18 odsto u formi društva sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.), a 2 procenta bile su zadruge.

Najveći iznos pojedinačne blokade 27. marta je bio 2.444.521 dinara.

Ekonomista Goran Nikolić kaže za "Blic Biznis" da je ovakva statistika svakako značajnim delom posledica pandemije i da je ključno shvatiti da je ovo tek prvi udar virusa.

"Pomoć koju je najavila država sigurno će koristiti većini preduzeća, jer je dosta njih u ovom trenutku nelikvidno, ali ne i nesolventno. Zato će im ova podrška značiti. Ono što mene više brine, i što je najopasnije, je kako će privreda nastaviti nakon prvog talasa krize, jer će sve do otkrića vakcine korona virus predstavljati pretnju", ocenjuje naš sagovornik.

Nikolić podseća da, za razliku od zemalja evrozone, Kine, SAD ili Japana, koje mogu da štampaju novac, podižu javni dug i neće imati valutni rizik jer imaju jake i konvertibilne valute, sve ostale zemlje bi mogle da se nađu u problemu, kao što je upozorio i MMF.

“Prve mere podrške će biti značajne za privredu, ali mi kao zemlja ipak imamo ograničena sredstva kojima možemo da pomognemo firme. Nakon toga ćemo morati da razmišljamo o dodatnim zaduživanjima”, napominje Goran Nikolić.

On kaže da nije preterani optimista kada je reč o bliskoj ekonomskoj budućnosti, jer će globalni pad tražnje sigurno uticati i na naše izvozno orijentisane kompanije u narednom periodu, pa očekuje da će se nastaviti trend rasta broja blokiranih računa. Ipak, velike količine novca koje upumpavaju neke zapadne zemlje, a sa čijim kompanijama srpske firme dosta sarađuju, mogle bi da poprave situaciju.

“Ako ostanu na snazi, a verovatno će morati još neko vreme, mere socijalnog distanciranja, svakako će trpeti restorani, tržni centri, neće biti klasične kupovine i prodaje kao ranije”, zaključuje Nikolić.

Inače, podaci pokazuju da je najviše firmi ušlo u blokadu 16. marta – čak 185, od čega je 53 preduzeća blokirano prvi put od osnivanja. Od tada trend ide polako naniže, ka nešto manjem broju blokiranih računa, pa ih je tako 26. i 27. marta bilo 37, odnosno 44.

Dobra vest je da je u proteklom periodu, od 9. marta, iz blokade izašlo skoro 1.500 kompanija (1.496), mada je činjenica da u “regularno vreme”, kada nema krize, iz blokade dnevno izlazi mnogo više firmi.

Novinarki Ani Lalić određeno zadržavanje od 48 sati

Novinarki protala Nova.rs Ani Lalić određeno je u sredu uveče u PU u Novom Sadu zadržavanje od 48 sati zbog sumnje da bi mogla da ponovi krivično delo, objavljivanja tekstova koji izazivaju paniku i nered, potvrdio nam je njen advokat Srđan Kovačević.

On je kazao da saslušanja nije bilo, već da joj je samo uručeno rešenje.

“Ja sam bio tokom pretresa, policija se korektno ponašala. Izvršili su pretres njenog stana i zadržali laptop i dva mobilna telefona – službeni i privatni. Potom su je doveli u policijsku stanicu i iskucali joj rešenje,” kazao je on.

Prema njegovim rečima, Ana će biti u pritvoru dok je ne saslušaju. Advokat je izrazio nadu da

će se to desiti što pre.

Podsetimo, Nova.rs je objavila tekst pod naslovom „KC Vojvodine pred pucanjem: Bez zaštite za medicinske sestre“ u kome je Lalićeva navela da KCV-u ima problem sa “hroničnim nedostatkom osnovne opreme i potpuno haotičnim uslovima rada u vreme pandemije”.

Iz Kliničkog centra Vojvodine reagovali su povodom teksta, obavestivši tužilaštvo i policiju, i optužili našu novinarku da je današnjim tekstom uznemirila javnost i naštetila ugledu te zdravstvene ustanove. Ubrzo zatim, policija je zakucala na njena vrata.

Ana Lalić je odgovorila da je KC Vojvodine urušio sam sebi ugled, a celo njeno pismo možete pročitati na linku.

“Ana Lalić je vrhunski profesionalac, hrabra novinarka koja neće nikad ustuknuti pred silom bilo da dolazi od vlasti, mafije, policije, tužilaštva, što je sad u Srbiji, nažalost, sve izmešano. Najlažljivija vlast “u novijoj srpskoj istoriji” se okuražena vanrednim stanjem drznula da hapsi čestite novinare pod optužbom da lažima šire paniku. Nema tih zaključaka, uredbi i vanrednih stanja koja mogu ograničiti novinarke i novinare kao što je Ana Lalić da ne rade svoj posao. Ne mogu učutkati ni ostalih 80 novinara i urednika portala Nova.rs, osim da ih sve odvedu u pritvor”, rekao je noćas glavni i odgovorni urednik Veselin Simonović.

Odluke za plaćena odsustva poslodavci šalju ministarstvu

Poslodavci, koji svoje zaposlene, s obzirom na trenutnu vanrednu situaciju u Srbiji, izazvanu virusom COVID-19, upute na plaćeno odsustvo duže od 45 radnih dana treba da dostave Ministarstvu za rad elektronskim putem Odluku nadležnog organa poslodavca potpisanu od ovlašćenog lica ili Zahtev poslodavca sa potpisom zakonskog zastupnika.

Zahtev o potrebi upućivanja zaposlenih na plaćeno odsustvo treba da sadrži naziv i sedište poslodavca, matični broj i PIB, ukupan broj zaposlenih, broj zaposlenih koji se upućuju na plaćeno odsustvo, kratke razloge i okolnosti koje su dovele do smanjenog obima posla, odnosno do prekida rada i potrebe za upućivanjem zaposlenih na plaćeno odsustvo dužem od 45 radnih dana, navodi se u saopštenju.

Takođe treba da navedu za koji mesec su isplaćene poslednje zarade, elektronsku

adresu na koju Ministarstvo poslodavcu treba da dostavi skenirano Rešenje, kao i broj telefona kontakt osobe kod poslodavca zadužene za pripremu dokumentacije.

Te podatke je potrebno poslati na mejl kabinet@minrzs.gov.rs .

Iz ministarstva napominju da nije potrebno navoditi broj radnih dana na koji se zaposleni upućuju na plaćeno odsustvo jer se Rešenje o davanju saglasnosti za upućivanje zaposlenih na plaćeno odsustvo duže od 45 radnih dana izdaje samo za period dok je na snazi Odluka o proglašenju vanrednog stanja.

“Svi računi su stigli, a pomoć od maja”: Preduzetnici na ivici opstanka

Koliko posao može da preživi kada svi prihodi stanu? To pitanje sigurno je sebi postavio svaki od 270 hiljada preduzetnika u Srbiji, a naši sagovornici su ili zatvorili radnje ili se pozajmljuju i preračunavaju - jer pomoć države stiže tek u maju.

“Hvala Bogu pa nemam zaposlenih”, kaže za Nova.rs vlasnica frizerskog salona iz Beograda T.M, koja je od proglašenja pandemije zamrzla preduzetničku radnju i sada, posle više od 20 godina predanog rada, sedi kod kuće.

Na pitanje o ušteđevini koja bi mogla da joj pomogne da “preživi” do maja, kada bi država trebalo da počne da isplaćuje minimalac na račune zaposlenih i preduzetnika poput naše sagovornice, ona kratko odgovara da je u situaciji da pozajmljuje novac od roditelja penzionera.

Prema rečima ministra finansija Siniše Malog, “oko 900.000 ljudi će dobiti isplatu minimalne zarade od države. Sva ta mala i mikro preduzeća, zanatlije, taksisti, obučari, frizeri, koji imaju sada zatvorene radnje – država je sada rekla: mi ćemo vašim radnicima isplatiti minimalne zarade. To je nešto malo iznad 90.000 dinara, odnosno oko 750 evra, po radniku”, kazao je Mali za RTS.

T.M, međutim, plaši da li će novac od pomoći uopšte stići na njen račun.

“Šta ako država ne isplati podršku nama koji smo morali privremeno da zatvorimo radnje”, strahuje naša sagovornica.

Restorani mogu da prežive 16 dana, IT firme 33 dana – u SAD

Američka investiciona banka JP Morgan Chase izračunala je koliko “života” preostaje firmama u različitim delatnostima, ukoliko odjednom stane priliv novca iz redovnog poslovanja – što se celom svetu desilo sa izbijanjem pandemije koronavirusa.

Njihova analiza pokazala je da restorani bez priliva svežeg novca mogu da izdrže 16 dana, prodavnice odeće 19 dana, građevinarstvo može da se preživi 20 a IT usluge 33 dana. Najduže bez “svežeg novca” mogu da izdrže oni koji se bave prometom nekretnina i zemljišta – 47 dana. “Svima su nam stigli računi za mart – za plate, poreze, komunalije, takse... od kog novca njih da platimo”, pita Zoran Vujović, predsednik Asocijacije malih i srednjih preduzeća i preduzetnika.

On za Nova.rs kaže da je očigledno da Vlada nije razmatrala kako da pomogne oko plaćanja računa, a posebno za komunalije i zakup, “a to je veliki problem”.

Opšta ocena Asocijacije koju predstavlja je da su mere dobre ali nedovoljne.

“Trebalo je da Vlada ove mere usvoji tako da važe retroaktivno, odnosno da stupe na snagu sa danom proglašenja vanrednog stanja. Ovako, ne samo da su ispostavljeni redovni računi, nego i dalje moramo da plaćamo parafiskalne namete, od kojih je trenutno najslikovitiji da možemo za svoje radnike da uvezemo zaštitne maske, ali pre toga moramo da obezbedimo mišljenje Agencije za lekove i medicinska sredstva, koje košta 12.000 dinara”, objašnjava Vujović.

Predsednik Unije pekara Srbije Zoran Pralica kaže da su članovi te organizacije iz cele Srbije na sinočnoj telefonskoj sednici pozdravili predstavljene mere, ali i da će pokušati da obezbede da obećana pomoć ranije stigne do malih, zanatskih pekara.

“One zapošljavaju čak 70.000 ljudi, a daleko su teže pogođene posledicama epidemije od industrijskih pekara.

Dosta malih pekara je i zatvoreno, pošto se nalaze u blizini škola ili na pijacama, a promet im je opao i do 90 odsto”, objašnjava Pralica za Nova.rs

Jedan od ključnih problema sa kojima se suočavaju manje pekare je što gotovo 80 odsto njih posluje u zakupljenim objektima.

“Privatnici neće da smanje kirije, pa pozivamo i Vladu da apeluje na njih”, rekao nam je Pralica.

On je najavio i da će Unija pekara, zbog činjenice da su prihodi zanatskim pekarama praktično nestali u martu, pokrenuti inicijativu da se u takvim slučajevima odobravaju “brzi krediti” za likvidnost, koji bi pokrili fiksne troškove pekara za februar, mart i april – dok ne stigne pomoć države u maju.

Još jedna delatnost u kojoj je priliv novca na dnevnom nivou praktično nestao jeste – taksiranje.

Vlado Bulatović, predsednik Strukovnog udruženja taksi preduzetnika SITAB kaže da se pazar njegovih kolega u proseku sveo na 2.000 dinara dnevno otkada je uvedeno vanredno stanje – i to kada je dobar dan.

“Pomoć države je zaista neophodna i dobrodošla, pošto se radi o ogromnom padu prihoda, pa su mnoge naše kolege pred dilemom da li da plate porez ili da prolongiraju obavezu dok najavljena pomoć ne stigne”, kaže on.

Bulatovića računica, inače, kaže da oko 17.500 taksista godišnje uplati oko 20 miliona evra na ime poreza i doprinosa.

Marija Slović, vlasnica prodavnice delikatesnih proizvoda “Domaccini” zadovoljna je što mali privrednici mogu da računaju na finansijsku podršku države, pogotovo u okolnostima koje su iznenadile čak i njenu porodicu, sa 30 godina preduzetničkog iskustva u Srbiji.

“Ovoga puta maloprodaja spasava proizvodni deo našeg biznisa, odnosno mlekaru u kojoj pravimo sir i kajmak. Sada kada su pijace zatvorene a restorani koje smo snabdevali ne rade, mi praktično lagerujemo sir, a sa sirom ‘lagerujemo’ i novac za plate i druge troškove”, objašnjava za Nova.rs zašto je priliv novca iz fizičke i onlajn prodavnice postao toliko važan.

“Srećom pa smo ulagali u internet prodavnicu”, priča Marija koja, od specifičnih troškova koje je epidemija donela izdvaja to što svaki dan mora da razveze radnice kućama svojim autom.

“To je 60 km dnevno, a mesečni trošak veličine jedne plate”, izračunala je Marija.

The logo for 'Danas' is displayed in a bold, blue, sans-serif font.

Oružari produžili odsustvo do 12. aprila

Krizni štab Zastave oružja pravo je produžio plaćeno odsustvo radnicima te fabrike do 12. aprila.

U kragujevačkoj fabrici angažovano je nekih 150, od ukupno oko 2.600 zaposlenih, koji kompletiraju ili pakuju proizvode namenjene inostranim partnerima, a deo njih angažovan je na održavanju opreme i obezbeđenju fabrike i njenih pogona.

Proizvodni proces u Zastavi oružju obustavljen je 24. marta, a kada će ponovo biti pokrenut, još uvek se ne zna. U Kriznom štabu Zastave oružja kažu da je zdravstveno stanje radnice koja je bila zaražena virusom korona, stabilno, te da, koliko je poznato, kod radnika koji su s njom bili u kontaktu nije registrovana zaraza.

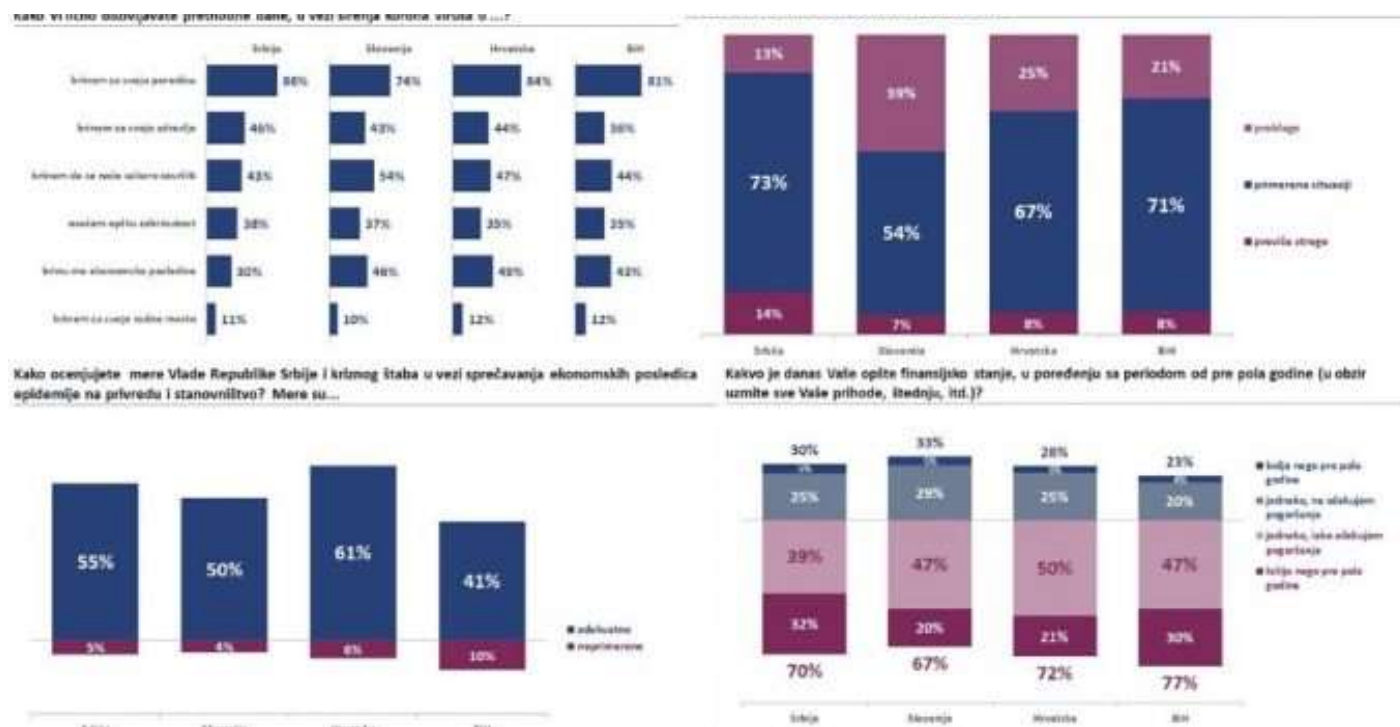
Pored Zastave oružja, proizvodnja je u potpunosti obustavljena i u ostalim fabrikama grupacije Odbrambena industrija Srbija, osim u

Krušiku, čiji bi rad, kako se najavljuje, trebalo da bude obustavljen početkom naredne sedmice. U Slobodi iz Čačka i Milanu Blagojevića iz Lučana proizvodnja je do daljeg prekinuta početkom ove sedmice, u užičkom Prvom partizanu juče, a rad je, u međuvremenu, obustavljen i u Prvoj iskri iz Bariča.

Istraživanje: Oko 11 odsto građana Srbije zabrinuto za svoje radno mesto

Skoro 90 odsto građana Srbije zabrinuto je u vezi sa epidemijom, dok 73 odsto njih, mere koje Vlada Republike Srbije donosi s ciljem sprečavanja daljeg širenja korona virusa smatra primerenim situaciji.

2Piše: Danas Online01. aprila 2020. 14.45

Regionalna agencija za istraživanje tržišta Valicon, krajem prethodne nedelje sproveda je istraživanje o tome kako i na koji način građani Srbije doživljavaju trenutnu situaciju izazvanu korona virusom.

Čak 86 odsto ispitanika izjavilo je da u najvećoj meri brine za članove svoje porodice dok se na drugom mestu nalazi briga za lično zdravlje, sa čime se saglasilo 46 odsto ispitanika.

Interesantno je da je svega 3 od 10 ispitanika, čak i pre zvaničnog predstavljanja paketa mera za pomoć ekonomiji i privredi od strane Kriznog štaba za otklanjanje nastalih i sprečavanje mogućih štetnih posledica zarazne bolesti COVID-19 po privredu, pokazalo zabrinutosti za ekonomske posledice širenja epidemije korona virusa, a 55 odsto ispitanika smatra da su ekonomske mere koje su Vlada i Narodna banka objavila pre jučerašnjeg dana adekvatne.

Što se zabrinutosti za radno mesto tiče, procenti su najniži i iznose 11 odsto u Srbiji, 12 odsto u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj, a u Sloveniji 10 odsto.

Ekonomska dilema broj jedan - kada i kako će se privreda oporaviti

Epidemija koronavirusa paralisala je privredu širom sveta, a kojom brzinom će globalna ekonomija uspeti da se oporavi - ekonomska je dilema broj jedan.

Iako se kraj zdravstvene krize još uvek ne nazire, već se sabiraju gubici koje će pretrpeti globalna ekonomija.

Ekonomisti širom sveta raspravljaju o tome koliko će biti duboka ekonomska kriza koja bi mogla da sledi, a sve češće se govori i o fenomenu "crnog labuda" – koronavirus se poredi sa pojmom koji se na berzama koristi za neočekivan događaj sa dalekosežnim i često katastrofalnim posledicama po finansijska tržišta i realnu ekonomiju.

Na testu su – smatraju stručnjaci – svi i velike korporacije i mali privrednici. A da li bi aktuelna situacija mogla da bude pogubna za već krhku srpsku privredu? Pozive za pomoć koji stižu od privrednika, država je – čini se – čula.

Čitav paket mera koji je najavljen, težak je 5,1 milijardu evra, a prema rečima ministra finansija, mere su podeljene u četiri seta:

- Prvi set odnosi se na odlaganje plaćanja dospelih poreskih obaveza, kasniju otplatu rate, najranije od početka 2021. godine.

- U drugom setu mera su direktna davanja preduzećima, odnosno isplata pomoći u visini minimalne zarade za preduzetnike, mikro, mala i srednja preduzeća, odnosno subvencije od 50 odsto minimalne zarade velikim preduzećima čiji su zaposleni poslani na prinudi odmor zbog smanjenja obima poslovanja ili obustave rada.

Evo kako prva dva seta mera komentarišu ekonomski analitičari:

"Odluka da se odobre minimalne zarade za zaposlene kod preduzetnika u mikro i malim preduzećima je neophodna kako bi se obezbedilo da najveći deo zaposlenih u tim preduzećima i da ne dođe do masovnih stečajeva u tim preduzećima. Ta mera mnogo košta ali je bila neohodna u postojećim okolnostima", kaže Miloško Arsić, profesor Ekonomskog fakulteta.

"Taj deo mera što se tiče privrede jeste dobro odmeren, racionalan, nije selektivan nego je usmeren ka čitavoj privredi. Mislimo da su procene Vlade kredibilne što se tiče paketa mera, da su troškovi dobro odmereni i da osim u najcrnjem scenariju krize izuzetno duboke u Evropi i Srbiji, mi sa ovim paketom ćemo doći do nekih 60 odsto BDP-a javnog duga, što se može smatrati održivim", ocenjuje Nikola Altiparimarkov, član fiskalnog saveta.

- Treći set mera usmeren je ka tome da se održi likvidnost privrednih subjekata, kako ne bi mnogi preduzetnici stavili katanac na bravu – a to podrazumeva program za dodelu kredita za održavanje likvidnosti preko Fonda za razvoj Republike Srbije. Tu su i garantne šeme za podršku privredi u uslovima Covid-19 krize, za kredite za održavanje likvidnosti preko komercijalnih banaka koje posluju u Srbiji. Vrednost ovog programa je oko 2,2 milijarde evra.

"Bitno je smanjen iznos problematičnih kredita u bilansima banaka, ozdravljeni su bilansi poslednji godina, što je jako važno i mislim da je sada važno sa ovim garantnim šemama koje država može da stavi u dejstvo da se podstakne kreditna aktivnost, ali da vodimo računa da bankari kroz novu kreditnu aktivnost zapravo nekakve problematične kredite iz prethodnog perioda ne pokušaju da podvedu pod državnu garanciju i o tome bi trebalo računa, posebno naš supervizor - NBS", ocenio je Dejan Šoškić, bivši guverner Narodne banke Srbije.

Dok svi čekaju bolje zdravstvene prognoze, ekonomisti već daju prve prognoze privrednog rasta za Srbiju, koji bi – u najboljem slučaju – mogao da dostigne umesto prvobitno planiranih četiri, tek dva odsto BDP-a.

Za najavljenju meru davanja 100 evra građanima Srbije, profesor Ekonomskog fakulteta Miloško Arsić za N1 kaže da je to veliki rashod za državu i da istovremeno neće uticati značajno na oporavak privrede, zato što je osnovno ograničenje kod privrede u oblasti proizvodnje, odnosno u oblasti ponude, a ne u oblasti tražnje.

"Bilo bi mnogo odgovornije i pravičnije da je odobrena dodatna socijalna pomoć siromašnim građanima i onima koji su izgubili posao, a za one građani koji imaju solidne zarade ta pomoć nije potrebna", rekao je on.

Da bi se usporavanje rasta srpske privrede ublažilo, vlast ambiciozno najavljuje i isplatu 100 evra svim punoletnim građanima Srbije kada vanredno stanje prođe, jer bi – smatraju – time aktivirali veću potrošnju.

Da li će takav priliv novca popraviti stvari, trenutno je u senci mnogo značajnijeg pitanja: do kada bi život u vanrednom stanju mogao da potraje?

Ekonomisti: Mere prema privredi dobre, podeljena mišljenja oko davanja sto evra

Nikola Altiparmakov iz Fiskalnog saveta Srbije i Dejan Šoškić, profesor na Ekonomskom fakultetu i bivši guverner, gostujući u Novom danu ocenili su da su mere Vlade Srbije prema privredi donete u pravom trenutku i da bi bilo dobro da se primene što pre. Što se tiče najavljenih mera podele po 100 evra svakom punoletnom građaninu, oni su uzdržani i navode da bi možda bilo bolje da su ta sredstva usmerena ka najugroženijim građanima.

"Što se tiče mera usmerenih ka privredi, te mere jesu dobro odmerene, jesu racionalne i jesu sa nečim što bi se moglo nazvati najbolja praksa, ako imamo u vidu da je ovo kriza koja prvi put pogađa Evropu i svet. Taj deo mera je usmeren ka čitavoj privredi. Ovaj drugi deo mera koji je usmeren na stimulisanje domaće tražnje, odnosno ta mera davanja 100 evra nije racionalna ni efikasna. Nije efikasna sa ekonomske strane, a nije odgovorna sa socijalne strane jer je posao države, da ako daje novac, daje novac samo onima koji su ugroženi", navodi Altiparmakov.

Dodaje da je tu sa socijalne strane bilo potrebna neka vrsta "targetiranja", odnosno na one koji su socijalno ugroženi ili su izgubili radna mesta, a sa ekonomske strane, najefikasnije bi bilo ako bi taj novac dali građanima koji bi taj novac potrošili, a to su ugroženi građani, a ne oni koji su situirani.

"Živimo u eri demokratije, a ne tehnokratije, i vlade ne moraju da poslušaju savete stručnjaka. Imali smo sličan primer i u SAD, i tamo će novac biti davan svim punoletnim građanima, i to je nešto za šta bi ekonomisti većinski rekli da nije dobra ekonomska politika. To je nešto što će budžet koštati preko pola milijarde evra, primera radi da smo se odlučili za ljude koji će ostati bez posla, i da im godinu dana dajemo naknadu za nezaposlenost, moglo smo da pokrijemo preko 150.000 ljudi", ističe Altiparmakov.

Šoškić kaže da je veoma važno da je Vlada Srbije izašla sa merama, i objašnjava da je u ovom kriznom trenutku mere potrebno doneti što pre, i da počnu da se primenjuju što pre, kako bi imale efekat.

"Slažem se sa tim da bi možda bilo bolje ciljati najugroženije građane u našoj zemlji, međutim, mislim da je potrebno da novac što pre dođe do ljudi koji osećaju posledice ove krize, a to nisu ljudi koji su radili samo u privatnom sektoru, to su i ljudi koji su radili na određeno vreme, i na određeno vreme, i preko agencija, kao i u sivoj ekonomiji. Dakle, mnogi osećaju posledice, i u takvim okolnostima, između izbora da li sprovesti u delo optimalnu meru, ili reagovati brzo i dati ugroženima, i dati mogućnost da mogu da prežive, ja vidim da ima argumenata i za drugi stav. Vidimo i da se u Americi krenulo sličnim stopama", napominje Šoškić.

Dodaje da je ključno u narednih nekoliko meseci da se sačuva svaki pojedinac, svako preduzeće i svaka banka od bankrotstva. Veruje da je ovo samo privremeni šok, koji će proći, kao i da se potrudimo da sve vratimo što pre u momenat koji je bio pre krize.

"Unutar privatnog sektora mislim da bi trebalo insistirati da se preduzećima pomaže na sve navedene načine, pod uslovom da ne otpuštaju svoje ljude, i da na vreme izmiruju obaveze prema drugim privatnim preduzećima. Da nemamo generisanje nelikvidnosti zbog toga što ljudi iz privatnog sektora ne plaćaju drugima, iako bi to mogli", ističe Šoškić.

Komentarišući način finansiranja pomoći, Altiparmarkov naglašava da mi u Srbiji imamo uravnotežen budžet, kao i da smo u dobroj poziciji da možemo da izdržimo paket mera štednje.

"Mnogo smo u boljoj poziciji, nego neke zemlje regiona, poput Hrvatske, Slovenije, Crne Gore, jer one imaju sve oko 70 odsto BDP-a javni dug. Mi krećemo sa pozicije od 50 odsto i mislim da su procene Vlade Srbije kredibilne što se tiče paketa mera, i mislim da ćemo sa tim merama doći do nekih 60 procenata BDP-a, što se može smatrati održivim, imajući u vidu krizu. Glavni rizik je što niko ne zna kako će se ova kriza odvijati. Taj najbolji scenario podrazumeva da će se kriza završiti za mesec, dva, međutim nikako ne znamo kako će se dešavati u Evropi i svetu", navodi Altiparmarkov i ocenjuje da će ova kriza biti veća od one iz 2008. godine.

Šoškić je ocenio da je ova kriza veoma ozbiljna, ali da su nam se dešavale i mnogo gore stvari.

"Mi smo prošli i 1999. godinu, destrukciju proizvodnih kapaciteta. Ova kriza je veoma ozbiljna i specifična. Ona će uticati i na ponudu i na tražnju, ali ne smemo zaboraviti da je bilo mnogo gorih stvari koje su se dešavale poslednjih sto godina u svetu i kod nas. Krajnje je neizvestan kraj ove krize, koliki će pad da se desi, tako da sve ove mere koje je država preuzela na sebe, ako se

postave u nivo BDP-a možda ne predstavljaju alarmantan nivo zaduženosti, ali moramo biti spremni na to da pad ekonomske aktivnosti može biti takav", naveo je Šoškić.

On naglašava da mnogo zavisi od toga kolika će biti recesija u koju će privreda ući.

"Zato je veoma važno da se što pre nakon krize ponovo generiše BDP i niz poreskih osnovica kojima će se puniti budžet i omogućiti da se nivo duga vrati na niži nivo", zaključuje on.